

«MOTTAKERNAVN»

«ADRESSE»

«POSTNR» «POSTSTED»

Trondheim, 28.06.2021

Dykkar ref.:

Vår ref. (bes oppgitt ved svar):

Sakshandsamar:

«REF»

2021/5810

Johan Danielsen

Avgjerd i klagesak - klage på løyve til utsetting av sitkagran (*Picea sitchensis*) i på gnr./bnr. 285/2 i Vindafjord kommune, Rogaland fylke

Vi viser til klage dagsett 22.03.2021 frå Naturvernforbundet, SABIMA og WWF (klager) på Statsforvaltaren i Rogaland sitt vedtak av 04.03.2021.

Vedtak

Miljødirektoratet stadfester Statsforvaltaren i Rogaland sitt vedtak gjort 04.03.2021, jf. forvaltningslova § 34 fjerde ledd. Eydis Dalen får løyve til utsetting av sitkagran 25 000 sitkagran (*Picea sitchensis*) til skogproduksjon på 100 daa på området som er kartfesta i søknad, på gnr./bnr. 285/2 i Vindafjord kommune, jf. forskrift 25. mai 2012 nr. 460 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål §§ 5 og 7. Vilkåra i løyve frå Statsforvaltaren gjeld.

Vedtaket er endeleg og kan ikkje klagast vidare, jf. forvaltningslova § 28 tredje ledd.

Sakens bakgrunn

Eydis Dalen (søker) søkte 11.11.2020 om å løyve til å sette ut 25000 sitkagran (*Picea sitchensis*) til skogproduksjon på 100 daa på gnr./bnr. 285/2 i Vindafjord kommune. Statsforvaltaren i Rogaland ga 04.03.2021 løyve til utplantinga.

Naturvernforbundet, SABIMA og WWF klaga på vedtaket den 22.03.2021. Statsforvaltaren opprettheldt vedtaket og sendte 25.03.2021 klagesaka til endeleg avgjerd hos Miljødirektoratet. Grunna tekniske problem nådde denne Miljødirektoratet først 18.05.2021.

Merknader frå klager

Klager meiner at vedtaket om å gje løyve til utsetting er feil og må gjerast om til avslag på grunn av:

- Området det søkast om løyve til planting på er grøfta myr som framleis er svært fuktig, det bør ikkje haldast fram med å gjere om denne til tørrare skogmark av omsyn til mellom anna flaumforebygging
- Det er stor fare for spreiring av sitkagran til trelause område i fjellet mindre enn 2 km frå plantefelta
- Det er ikkje gjort greie for korleis slik spreiring skal handterast eller korleis spreiring til naboar som ikkje gjev løyve til fjerning skal handterast

Postadresse: Postboks 5672, Torgarden, 7485 Trondheim | **Telefon:** 73 58 05 00

E-post: post@miljodir.no | **Internett:** www.miljodirektoratet.no | **Organisasjonsnummer:** 999 601 391

Besøksadresser: Brattørkaia 15, 7010 Trondheim | Grensesvingen 7, 0661 Oslo

- Synfaringa gjort i samband med saka kunne ikkje avdekka langdistansespreiing sidan det berre er område nær plantefeltet som er sett på
- Dei opne områda kring plantefelta er slik klager forstår det sameige og det kan vere vanskeleg å få løyve til fjerning av langdistansespreidd sitkagran
- Sitkagran vil gjere at attgroing av opne areal går fortare og slik auke problemet med at arter som treng slike område forsvinn
- Argumentet om liten frøspreiing til slutta skog tek ikkje inn over seg langt nok tidsperspektiv
- Manglande registreringar av biologisk mangfald tyder ikkje på at det ikkje finst i område
- Naturtype lokaliteten Ingriddalen som er eit kompleks av låglandsmyr, ligg mindre enn 2 km frå utplantingsområde er ikkje vurdert
- Tema som myr og flaumdemping må tilleggas vekt etter naturmangfaldlova § 14 i høve til andre viktige samfunnsinteresser

Statsforvaltarens vurdering

Vilkåra for klage, er slik Statsforvaltaren ser det oppfylt både i forhold til klageinteresse og tidsfrist.

I løyve gjeven 04.03.2021 legg Statsforvaltaren vekt på:

- Det søkast om å plante sitkagran etter hogst av bestand med same art, samt lerk og norsk gran på et svært fuktig område
- Vanlig gran som hadde stått i bestandet før avverkning hadde dårleg vekst, medan sitkagran hadde god vekst på område som har god bonitet
- Plantefeltet er omgitt av et område prega av skogproduksjon og jordbruksareal med eksisterande bestand av sitkagran, norsk gran og lerk. Det er slik liten fare for kortdistansespreiing
- Det er lite spreing av sitkagran frå bestandet som sto der før (10-15 mot nord og to-tre mot sør
- Det er ikkje registra norske ansvarsartar eller truga artar som vil bli påverka av ei planting. Ei heller naturtypar og verneområde, eller nøkkelbiotopar og livsmiljø jamfør skogbruksplanen
- Det er god vegtilgang og det vil ikkje krevje nye investeringar i veg for å hente ut tømmeret i framtida
- Då ein ikkje skal sette igjen tre av utanlandske treslag ved hogst jamfør forskrift om utsetting av utanlandske treslag og PEFC skogstandard 2015 blei hogsten gjennomført tett inntil vassdraget. Under synfaringa såg me avrenningar i vassdraget noko som kan vere uheldig for naturmangfaldet der. Ved eit nytt omløp med barskog vil det vere gunstig å opparbeide eit naturleg vegetasjonsbelte som kan motverke avrenning og fungere som levestad for planter, insekt og dyr
- I høve til samla belastning på naturverdiar er det ikkje registrert slike i nærleiken til plantefeltet og det er lite til ingen spreing av utanlandske treslag i nærliggande bestandar med slike
- Å plante med eit treslag som kan utnytte produksjonspotensialet vil kunne gje betre verdiskaping for skogeigar og samfunnet
- Planting gir positiv klimaeffekt med binding av karbon i trevirket
- Alternativet til å plante sitkagran vil vere å plante vanleg gran som truleg vil redusere produksjonen og økonomien på arealet. På høge bonitetar har sitkagran omkring dobbel så stor produksjon som gran

Statsforvaltaren finn at utplanting av sitkagran i feltet det er søkt om løyve for planting i ikkje gir auka belastning på naturtypene som er omtala. Dette gjer at Statsforvaltaren fann at søknaden kunne godkjennast, med disse vilkåra:

- *Skogeigar pliktar å avgrensa spreieing av sitkagran for plantefelta. Spreieing innanfor eigen eigedom skal fjernast av skogeigar. Ved spreieing til andre eigedommar må skogeigar om mogleg hente inn samtykke frå grunneigarar av naboeigedommar til å fjerne etablerte planter*
- *Plantinga skal skje på ein slik måte at ein kan utvikle og ivareta eit naturleg vegetasjonsbelte som kan motverke avrenning og fungere som levestad langs bekkar og vassdrag i tilknytning til plantefeltet. Dette inneberer å ikkje plante utanlandske treslag inntil vassdrag*
- *Ved overdraging av eigedomen må ny grunneigar gjerast kjend med dette dokumentet og vilkåra som er sett*
- *Bestandet skal seinast hoggast ved biologisk hogstmoden alder*
- *Det skal ikkje settast att livsløpstre eller frøtre ved hogst av bestandet*
- *Skogeigar skal gjennom internkontroll etablere rutiner for å sikre at avvik frå forskrifta eller vilkåra i dette brevet ikkje skjer. Dokumentasjon på internkontroll skal leggast fram på førespurnad*
- *Plantinga skal ikkje utførast før tidlegast ei veke etter klagefristen er ute og ein eventuell klage er ferdig handsama*

Statsforvaltaren kommenterer klagen slik:

- Avslag på søknad om løyve til planting av sitkagran er ikkje einstyddande med at arealet blir restaurert til myr, skog i vekst har og funksjon som flaumfordrøying
- Problemstillingane knytte til spreieing av sitkagran i sluttavverka skog og det at det ikkje er kantsone mot vassdraget er teke hand om i dei to første vilkår til løyvet
- Vilkår til løyvet dekkjer problemstillingar knytt til langdistansespreieing
- Det er ikkje lagt vekt på naturtypen i området Ingridalen da denne ligg omkring 2400 m frå plantefeltet
- Frøspreieing til trelause områda i nord og sør kan ikkje utelukkast, men dette området har berggrunn prega av gneis som legg til rette for lite biologisk mangfald og det er gjennomført MiS-registreringar i område utan at det funne meir enn en MiS-figur. Risikoen er slik liten for at langdistansespreieing råkar viktige naturverdiar

Statsforvaltaren finn ikkje at klagen har med seg vesentlege nye moment som kan gi grunnlag for å endre avslag av 04.03.2021 og opprettheld dette.

Miljødirektoratet si sakshandsaming og vurdering

Rettsgrunnlaget

Formålet med forskrift 25. mai 2012 nr. 466 om utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål (forskrifta) er å hindre at utsetting av utanlandske treslag medfører eller kan medføre uheldige følger for naturmangfaldet, jf. § 1. Etter § 5 er det krav om løyve til utsetting av utanlandske treslag til skogbruksformål. Løyve kan berre bli gitt dersom det ikkje er grunn til å tru at utsettinga vil føre til vesentlege uheldige følgjer for det biologiske mangfaldet. Dersom det ikkje er grunn til å tru at utsettinga vil føre til vesentlege uheldige følgjer, skal spørsmålet om løyve skal bli gitt eller ikkje avgjerast etter ei skjønsvurdering, der omsynet til uheldige følgjer for det biologiske mangfaldet skal vegast opp mot andre interesser. Det skal leggast særleg vekt på om treslaget og eventuelle følgjeorgansimer medfører risiko for det biologiske mangfaldet. Prinsippa i nml. § 8 til 12 leggast til grunn som retningslinjer for vurderinga, jf. nml. § 7.

Kunnskap om sitkagran

Sitkagran er i Artsdatabanken si risikovurdering i 2018 kategorisert med svært høg risiko (SE). En årsak til den høge risikoplasseringa er at sitkagran viser tydeleg spreieing inn i kystlynghei,

kulturpåverka tørre areal, ulike opne naturtypar og forstyrta mark. I slik område kan sitkagrana danne svært tette bestand og endre naturtypen og fortrenge anna naturmangfald. Sitkagran er det treslaget med flest registrert forvilla førekomst i Artsdatabanken sin Fremmedartsbase. Kongleproduksjonen hos sitkagran begynner i ung alder, gjerne hjå ca. 20 år gamle trær. Produksjonen av frø er stor, og arten kan ha gode kongleår med 3-5 års mellomrom. Arten har dårleg forynging i svært skuggefull skog, men etablerer seg godt på mineraljord og tynne mosedekker, dels i halvskygge. De fleste dokumenterte naturlig spreidde tre står innanfor 200 m frå morbestand. I DN-utredning 8-2012 står det at grensa for kortdistansespreiing (Nygaard m. fl. 1999) er 80 meter med ei maksimal observert forynging på inntil 20 000 unge planter pr. dekar. I same utredning antakast langdistansespreiinga å kunne bli på opptil 1739 meter når vinden bles med 10 m/s og 3477 meter ved 20 m/s.

Vurderingar

Sitkagran er i framandartslista frå 2018 i sett kategorien svært høg økologisk risiko (SE). Vi legg til grunn at arten har god spreingsevne og kan ha stor negativ effekt på naturmangfaldet.

Vi finn disse naturverdiane som etter vår vurdering er relevant for saka:

Raudlista artar

Art	Status	Avstand
Åkerrikse	Kritisk trua	1000 - 1500 m

MiS-figurar

MiS-figur -	Avstand
Rik bakkevegetasjon	1500 - 2000 m
Rik bakkevegetasjon	1500 - 2000 m

Vi er samde i statsforvaltaren si vurdering av avstanden til, og slik verknaden på naturtypeområde Ingridalen frå plantefeltet er slik at påverkinga av dette blir for liten til påverke utfallet av saken.

Vi veit frå synfaringssrapporten at det er bestand med sitkagran og lerk kring plantefelta.

Vi merker oss at dette er replanting av areal som før har hatt sitkagran. Utplantinga kan gje negativ påverking på en registrert raudlista art og to registrerte MiS-figurar i område.

Disse førekomstane ligg meir enn 1000 meter frå dei planlagde plantefelta. Miljødirektoratet si samla vurdering er at plantefeltet ikkje vil ha stor negativ verknad på naturmangfaldet slik det kjem fram i dei registreringane som ligg føre. Det er ikkje rimeleg å anta at dei vil gje monaleg større spreing av utanlandske treslag inn i opne område kring utplantingsområde enn det som alt skjer frå etablerte bestand. Det er etablert vegnett i området og dette styrker den positive samfunnsmessige verknaden av tiltaket i form av verdiskaping frå et etter tilhøva stort plantefelt.

Miljødirektoratet finner derfor samla sett ikkje grunnlag for å gjere om på Statsforvaltarens vedtak.

Hilsen

Miljødirektoratet

Dette dokumentet er elektronisk godkjent

Yngve Svarte
avdelingsdirektør

Janne Øvrebø Bohnhorst
seksjonsleiar

Tenk miljø - vel digital postkasse frå e-Boks eller Digipost på www.norge.no.

Kopi til:

Eydis Dalen	Øklandsvegen 240	5580	ØLEN
Statsforvaltaren i Rogaland	Postboks 59	4001	Stavanger
Vindafjord kommune	Rådhusplassen 1	5580	ØLEN